

DOBROGEA JUNĂ

ABONAMENTE:

Pentru un an	8 lei
Pentru preoți și invățători	6 lei
Anunțuri și Reclame după invatație.	

DIRECTOR-PROPIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 11

Organ săptămânal al Tinerimii Dobrogene

Românizarea Dobrogenilor

Nu e manifestare a inimii omenești mai sinceră și mai naturală, ca aceea a sentimentului național. Pînă și socialismul doctrinar a sfîrșit prin a admite granițe naționale...

De cît, est modus in rebus.

A agita ideea naționalistă în Dobrogea este o foarte ginggașă chestune de drept și de tact.

Am arătat, în numărul precedent, condițiunile în care toți locuitorii acestei provincii, cari pînă în ziua de 11 Aprilie 1877 erau supuși otomanî, au devenit în mod imperativ ipso facto, ipso jure - Români, fără ca să li se fi dat acel drept de optiune, consacrat în principiu în materie de anexiune.

Popor propriu zis dobrogean n'a existat istoric este vre-o dată. Populaționea autohtonă din Dobrogea, în momentul încorporării exceptind Românii de pe malurile Dunării, era o populaționă heteroglotă - un amalgam de naționalități - elemente, parte așezate aci din timpuri depărtate, parte venite în prima jumătate a secolului trecut, din diferențele imigrării ale imperiului otoman.

Turelul, fără naționaliști de profesie, fără întrunit și manifestații, fără legi naționale și găzduită spartă, știuse să facă ca toți locuitorii să cunoască limba ardui și să se comportă ca oaste supuse și credineioase răiale.

Sub dominația Turcilor, cînd singura preocupare a acestor elemente heterofile era aceea a existenței, nu se putea vorbi de naționalitate națională. De și nu avea ființă un ideal comun tuturor, nu exista însă nici vre-un mobil de disolvare și separație. Legătură materială indisolubilă se stabilise între locuitorii de aci și pămîntul Dobrogei - care păstra osemintele părinților lor - și astfel fără să existe un "neam" dobrogenesc, exista totuși o țară - a Dobrogenilor.

Aceasta era starea de spirit și de lueruri în momentul anexiunii, 11 Aprilie 1877 e o dată istorică; stăpinirea românească începe de fapt pe la sfîrșitul anului 1879. Pînă atunci am avut tot felul de administraționi: există dosare din 1878 cu acte în limba bulgară!

Schimbarea de regim se rezinte. Apătare de pînă atunci și lipsit de ori-ce fel de cultură, îl ia locul o viață nouă și conștiință. Chiar dela început, se caută a se deosebi neghina de griu și pentru aceasta se pune la calo o mare lucrare statistică, în care d. Remus Opran, primul prefect român, e trecut de "protecție ellenă"! Nu e o glumă aceasta, e fapt.

Cum vedeați, naționalismul se face evident din primele zile după anexiune și continuă să se manifesteze sub diferite forme și în diferite imprejurări. Roadele nu i-ă lipșit: după 30 ani de stăpinire românească, astăzi ea mai mare parte din populaționea autohtonă creștină - lăsind pe Turci de o parte-jură înaintea Tribunalelor, prin interpret, pe sfinta cruce și în numele lui Allah!

Nici aceasta nu e o glumă, e de asemenea fapt -

Ghiauri am fost, ghiauri am rămas!

Și cînd de ușor ar fi fost adevarători patrioți români, să eruțe țara lor de o asemenea rușine!

Rușine, da, căci în puterea de asimilare se vede vlagă unui popor...

Populaționea din Dobrogea era aleătuită din elemente, la care conștiința națională era foarte obște, așa că o cultură sistematică și solidă ar fi eiștiagătoare pentru totdeauna cauzel românești și ar fi făcut ca cuvintele din art. 3 al legii organice - sunt și devin Români -, să nu rămînă o vorbă goală!

Și fael din aceasta o vină mare adevăraților Români, pentru că au lăsat țărișoara aceasta - care trebuia să le fie scumpă, nu atîț fiindea ea ar fi plăminul României, ei pentru că e preful Basarabiei - pradă naționalismului, unor desmătați, cari spre a convinge lumea că sunt Români (căci totul, pînă și numele, pledează în defavoarea purității singelui lor) s'a dedat la acte, care au compromis într'un mod dureros cauză românească în Dobrogea.

Românismul, acestor naționaliști a făcut ca diferențele comunității din Dobrogea, care po-vremuri întrețineau scoli pentru cultură individuală, să devină niște puternice cetățuială națională ale elementului respectiv.

La opresiunea criminală a unor dezmațați, era firesc să se răspundă cu o rezistență pasivă

și dacă n'au putea afirma, că aceste centre de cultură streină lucrează contra ideei și cauzelor românești, nici spre binele ei nu pot să ființeze.

Conștiința supremă datorită profesionale și o dragoste nețârmurită pentru neamul românesc și țara aceasta -- singura pe care am cunoscut-o -- mă simesc pe mine, autohton, să scor monese bube ca neastea. Si o fac fiindcă mă doare, cînd văd că toți surghiuniți de pe lume, căroia numai indolența noastră orientală le-a asigurat aci o pâine miserabilă, vin să ne discute originea și sentimentele. Dar dacă e de datoria noastră să semnalăm răul, e o indoită datorie pentru adevărații Români, să pună mină în pieptul acestor vînturătară și să-l trimiță la urma lor. Existența lor mai departe aci, constituie o rușine nemeritată și un pericol pentru interesele neamului românesc.

Const. N. Sarry

MIRONOSITA

"Malca precista nemjească" nici nu putea găsi un secundant mai bun, la confectionarea listelor electorale, ca pe "Mironosita", cu cărei fotografie-caricatură ilustrând numărul de față.

Instantaneul nostru l-a prins în momentul cînd își cere voie de la... Nielsen, să meargă să se "călugărească".

A renunțat însă la viața monahală și din-de-jos odată cu pletele și toate... Iluzia mișcătoare și nonnicătoare dintreinsile, să mulțumit să se întozeze la "tagina călugărească" de la Primărie.

Particularitatea: A redactat testamentul colonelului Ramolot; pe al lui îl va scrie vrăjitoarei său, în ampolat al D-rului Șoța!

Saroglu

Bănescisme

Din expunerea de motive, care însoțește proiectul de lege al împrumutului de 4 milioane, extragem cîteva perle de literatură... bănesciană.

Apa, element vital de curătenie... Poate apa de Buda! Căci ea din capul d-lui Bănescu e element mortal de necurătenie!

Apa, principiu de viață... Acei protestează co-religionarul politic al d-lui Bănescu, universal Nea Ianu Brătescu. Si apoi, noi suntem și Nea Ianu al nostru împărtășește și practică aceleși principii. Atunci cum rămîne eu... coreligionaritatea?

Dar acolo unde tostul revizor al dascăliilor cari au învățat pe subsemnatul românește, îl punem fesul, e următorul pasaj: ... este o împiedicare vădită care s'ar face la propriațea orașului.

Să facă împiedicare?...

Înț-leg ca d. Bănescu să facă podnoage, proști, să facă chiar copii, dar ca să facă împiedicări, astă nu-mi intră în cap, și pacă.

Pontius

STUDIU

Asupra proprietăței fonciare și, în special, asupra domeniului public în Imperiul Otoman.

Printre reformele din Imperiul Ottoman, inaugurate prin Hati-Sheriful din Gulkhană și Hati-Humaium din 1856, una din cele mai însemnate este, negreșit, cea privitoare la proprietatea fonciară. Prin suprimarea concesiunilor feudale, s'a desființat privilegiul claselor cari exploatau în profitul lor multa cultivatorului, și s'a stabilit egalitatea proprietăților teritoriale, ca corolar al egalității tuturor supușilor ottomani în privința drepturilor și sarcinilor publice. Dacă proprietatea abs lută, în sensul

legislațiunilor din Occident, formează, încă, excepție în ceea ce legiuitorul în contra intereselor economice și fiscale ale statului, să oprească un pas înainte, spre a transforma în proprietate absolută posesiunile particularilor pe domeniul public care cuprinde aproape întregul teritoriu al Imperiului, trebuie să atrăbuiți aceasta, nu atât dificultăților materiale, cît caracterului religios al prescripțiunilor legislative pe care să a întemeiat formarea domeniului public în țările musulmane.

Legislația musulmană a ocupat locul învățătă din Occident, mai ales de la sfîrșitul secolului trecut încoace.

Printre autorii cel mai însemnat vom cita pe dominul d'Ohsson,¹ Hamner,² Ducorroy³ de Tornaw⁴ cari au publicat studii asupra întregii legislațiuni musulmane, religioasă și civilă. În special, asupra proprietăței teritoriale d. Dr. Worms⁵ a publicat în *Journal Asiatique* studii remarcabile. D. Behn⁶ care a ocupat mult timp postul de interpret al Ambasadei francese la Constantinopol în studii ce a publicat tot în *Journal Asiatique*, a adăugat la

1) Tableau général de l'Empire Ottoman. 7 vol. Paris 1788 - 1824.

2) Des osmanischen Reichs Staats Verfassung Viena 1815.

3) Legislation musulmane sunnite rită hanéefi publicat în *Journal Asiatique*, anii 1848 - 1853.

4) Das moslemische Recht Leipzig 1855. Tradus din rusă în limba germană și din aceasta în limba franceză de d. Eschbach, profesor la facultatea din Strasburg sub titlul: *Le droit musulman exposé d'après les sources Paris 1860*.

5) Recherches sur la constitution de la propriété territoriale dans les pays musulmans. *Journal Asiatique*, années 1848 - 1850.

6) Etude sur la propriété foncière en pays musulmans et spécialement en Turquie. Rite hanéefi. *Journal Asiatique*, années 1861 - 1862.

PREA CINSTITUL ZISSU

(Un act în fac-simile)

SOCIAȚIA MESTRASILOR
DE
AJUTOR SI BINE-FACERE
CONSTANTĂ

Anul 1903 Iunie Octombrie

ORDONANȚA DE PLATĂ

Anul social al 10-lea

Suma prevăzută în buget Lei 600 la Cap. 4 art. 8 § 3.

In virtutea creditelor ce ne sunt deschise prin decizia Nr. 6 de la 15 Decembrie 1903 d. Casier al societății va achita suma mai jos însemnată din fondurile societății.

NUMELE PRONUMELE și calitatea persoanei în drept a primii bani	OBIECTUL CHELTUIELI	SUMA L. E. I. B.	ACTE JUSTIFICATIVE
Domnul Doctor A. ZISSU	Costul vizitelor me- dicale făcute la so- cietății bolnavi în cursul anului . . .	523.00 00	COMPT
	TOTAL . . .	523.00 00	

Ordonanță de noi Președintele societății pentru suma de lei **Cinci sute două-zeci și trei.**

Președinte Dr. A. Zissu

Secretar,

Cu acestul ce producem mai sus și după originalul căruia păstrăm fotografie – pe care o putem pune ori-ori la dispoziție – am făcut, socotim, destulă lumină în jurul sanetății mai multe precise nemănuite.

Cititorii noștri văd cum candidul nostru doctor opera în umbră, ordonând sute de lei din cassa unor oameni, care avură tot dreptul să nu pună la bănuială pericul altui și poziția socială a acestui bătrîn dezechipit și fără pie de rușine.

Și astăzi, comentariile le lăsăm tot pe seama cititorilor. Le atragem atenția asupra unui mic amănunt, care încă își are importanță. *Ordonanța nu e contrasemnată de secretar* (?)

Dar n-am terminat

numeroasele texturi originale citate și traduse de d. Worms, texturile privitoare la proprietatea fonciară extrasă din carte de jurisprudență. *Mulțe*, serisă în limba Arabă de Ibraheem el Halabi, mort în Constantinopol în anul 1549; ea s-a editat en comentarii de Mohamed el Meocutati în anul 1841. La aceasta d. Belin a adăugat traducerea codicului proprietății în urma reformelor semnalate mai sus. Această traducere să a reprobus textual în edițiunile tr. neșă a colecționel legilor otomane.

Trebuie să regretăm că d. Belin n'a însoțit această traducere de comentariile sale și că s-a mărginit a expune starea proprietății teritoriale în Imperiul otoman înaintea introducerii noilor reforme. Același rețet trebue să îl exprimăm în privința studiului d-lui Tischendorf, apărut în anul 1872. Mărgindu-se în cercul însemnat prin titlul cărței sale, d-șa ne dă un tablou complet al sistemului concesiunilor feudatelor și indică numai, prin citeva cuvinte caracterul general al ultimelor reforme prin care s-a destiințiat acel sistem.

Dacă dar, în parte istorică a acestui studiu am putut să ne intemeiem pe autoritatea numeroase și ilustre aces sprijin ne-a lipsit la explicăriile legislative astăzi în vigoare. Credeam, însă, că texturile legel vor da fiecărui mijlocul de a controla concesiunile noastre și de a îndrepta erorile ce am putut comite.

I

Despre izvoarele legăturilor la
Musulmanii

Legile civile la musulmani, ca și cele religioase, nu de basă fundamentală a Coranului.

Această originea divină a dat, în esență

7) Das Lehnswesen in den Moslemischen Staaten, insbesondere im Osmanischen Reiche Leipzig 1872

lor, instituțiilor sociale ale numeroase or popoare care aparțin Islamului un caracter teocratic și uniform; ele sunt nestrămutabile ca și dogmele religioase.

Ca codice religios și civil, Coranul nu prezintă, însă, o operă metodică și completă, imbrățișând toate chestiunile relative la cult și la viața socială. Cele 141 capitole, din care el se compune, au fost comunicate de Mahomet credincioșilor, în fol separate (surate) și în direcție rinduri pe timpul când a durat misiunea sa. Fiecare capitol, pe lingă scopul principal de a propaga noua religie avea de obiect să satisfacă o trebuință a momentului, a regnău chestiuni de dogme și de drept, după cum ele se prezentau modificând adesea deciziunile anterioare. De aceea dispozițiunile relative la căsătorie, la filii tineri, la succesiuni, la epitetul și la contractele legăsim risipite și expuse în mod cu total incompletate în diferite capitulo; mai multe chestiuni importante sunt în total omise, precum spre exemplu dreptul de proprietate despre care nu se face nici o mențiune. Dacă considerăm întinsa regună și diversitatea popoarelor supuse Islamului, vom recunoaște, împreună cu Canto¹), că tocmai brievitatea dispozițiunilor legislative și lacunele ce prezintă Coranul a înlesnit pro pagarea lui prin posibilitatea de a da texturilor o interpretare în conformitate cu moravurile proprii le fiecărui națiunii și cu cerințele timpului.

După moartea lui Mahomet, succesorii lui au avut recurs, în cadrul neprevăzute în Coran la ordinile verbale (hadith) ale Profetului și la precedentele stabilite de dinsul; aceste dispoziții băseate pe tradiție, sunah, formează și două băse a legăturilor musulmane.

Actele lui Mahomet, zice d. de Tornawir²), ne exprimate în Coran, și ordinile

1) Istoria Universală, ediționea franceză t. X

2) Op. citat, trad. franceză, pag. 20.

ale verbale, nău, după credința mahometană, această autoritate absolută ca voia lui Dumnezeu manifestată în mod formal; ele însă ca decizional și acte personale ale Profetului, trebuie să servească normă, în cazurile neprevăzute în coran. Adunarea și redactarea acestor tradiții a trebuit să devină naștere la variante și la controverse... Atunci de cîteva chestiuni relative la fixarea unor puncte de dogme, variantele și controversele asupra acestor hadith au avut de obiect drepturile personale ale lui Ali (neop'ul și generalul lui Mahomet) și ale desendenților lui; și la aceasta trebuie atribuită cauză principală a marei scisioni produse în Islam între Sunniti și Schiitii (Adolejii).

Înțila colecționare a acestor tradiții a fost făcută sub Califatul lui Abu' Bekr, cu concursul soților Profetului (shahزادă sahabă) la aceasta se adăugă că în timpul colecționării lăcute de alti soții al lui Vahab, și astăzi Societății Sannitilor admite sase cărți, coprinzind adăvărata tradiție și ordinile verbale ale Profetului.

Societății Sunniti nu admite că a trei bază a legislației și deciziunile celor dinții patru Cașif.

(Va urma)

D. J. Bănescu...
administrator

Nu m'am ingrijit atât de soarta orașului nostru – Imi spunea deunăză un fost coleg, care a lipsit căpătându-mă în Constanța – cind am auzit că e amenințat să fie bombardat de „Potemkin”, cînd atunci cind am aflat că s'a incredințat administrației fosului nostru revizor școlar...

Sunt oameni cări nu și așteaptă de cînd norocul, ca să se facă ridicoli! – încheie interlocutorul nostru, care azi ocupă o frumoasă poziție în Capitală.

La rindul meu, nu de ridicul unui om născut ridicând avem să ne temem; noulă ingrijim de situația ce o creașă nefericitului nostru oraș schilod la fizic și la minte și din care d. Tache Ionescu, pentru motive de ordin superior, a făcut un om al zilei, de care pe cînd ne e searbă, pe atît suntem de datori să ne ocupăm.

Nu odată am expus actele administrației sale; am vizat fapte, pentru care un om cu respect pentru demnitatea ce ocupă – respect pentru proprietatea personală nu-i putem pretinde – era dator să ne ceară socoteală. Si nu numai el a făcut ca „vieru în cuceruș”, dar nici foaia oficioasă din localitate n'a îndrăznit să îngine măcar o cînd de slabă protestare său justificare.

Am arătat, cum fără nici o licitudine, s'a dat de către șeful administrației noastre comunale d-lui inginer V. Ionescu o lucrare care trece cu mult sumă de 40 mil lei; s'a ocolit prin subterfugi subtile legea și s'a evitat pînă chiar și controlul Ministerului; în sfîrșit, ca culme a batjocurii, s'a prevăzut în contract, că chiar în cînd consiliul tehnic superior ar găsi că lucrarea n-ar fi oportună sau ar face rezerve asupra calității apel, totuși să se plătească d-lui V. Ionescu întreaga sumă din acest contract oneros.

Să speciem mai departe din actele administrației d-lui Bănescu.

Pentru construirea băilor de la Mamaia, după ce pune în execuție lucrările, convoacă consiliul și obține aprobată pentru 40 mil lei sumă care să acopere costul nouilor instalații.

Aceste băi au costat însă 140 mil lei, adică cu o sută de mil peste prevederile gospodarului din fruntea bucătelor.

Pentru construirea a 119 cabinelor portative – o lucrare al cărelor rost nul putem găsi nici unii! – d. Bănescu respinge ofertă d-lui N. Budăgan, care se oferea să construiască cabină cu 39 lei și le construiește în regie, plătind de fiecare 90 lei.

Sunt lucruri de necrezut și totuși adevarate!

In sfîrșit pentru campania cu care mai stimulă devotamentul „partizanilor săi” d. Bănescu a plătit din casă comună 29 mil de lei, în anul acesta!

Socotim absolut de priosca ea să mai înzistă: spiritul și aptitudinile de gospodărie ale d-lui Bănescu sunt perfect dovedite. Si omul acesta, care după ce a vînturat toate meserile ajunsese să spere în cea mai mare parte în salariul soției sale; omul acesta, care cuin să văzut călare pe o situație nemerită să a facut culpabil de cel mai nemilos jaf și de ea mai respingătoare nerușinare; omul acesta, mai are obrăznicia să ceră să se incredințeze administrației sale o sumă de patru milioane lei!

Soarta, care i-a suris un moment și va spulbera însă cînd de curind această nebunească iluzie. Toate au un sfîrșit și omul acesta – Il putem asigura – că nu va mori acasă!

Pontius

Zissu... grădinăr

Să și părun la mulți o glumă, cînd, acum cîteva numere, afirmașem că deși avem un serviciu tehnic compus din: doi ingineri, un conductor și un pîcher – neintrebuită absolut la nimie – totuși să a dat delegațione plătită d-lui consilier comunul dr. Ahille Zissu, pentru ca să supravegheze facerea gropilor și plantarea cîtor-va copaci pe strade.

Astăzi dăm un fragment din decisiunea No. 35, de la 17 Februarie a.c., a consiliului nostru comunul, care aproba deschiderea unui credit suplimentar pentru indestularea acestui neobosit consilier.

D-l Primar presintă consiliul reșeratul d-lui consilier comunul dr. A. Zissu, prin care arată că în conformitate cu delegaționea administrației comunale No. 4415 din 22 Oct. 1903 – a condus și supraveghiat lucrările de plantație, făcute pe marginea liniei ferate care duce din oraș la plajă Mamaia. – Pentru această lucrare să întrebuită 36 zile.

D-l Primar arată consiliul că alocătuna de sub art. 9 al bugetului pe a. c. privitor la diurne, să se puțize, ușă că pentru indemnizarea d-lui consilier A. Zissu, e nevoie să se deschidă credit suplimentar.

Consiliul comunul rotează deschiderea unui credit suplimentar în sumă de lei 360, la art. 9 al bugetului pe a. c., pentru plata diurnei curentă d-lui consilier A. Zissu.

L-am văzut „grădinăr” (tipograful culescă: „găinar”) pînă la zarzava-gîu nu mai e departe.

CARNETUL UNUI POSAC**II viu de hac
lu Ramolot!**

Că-i drept, copil e Ramolot,
Dar că să-l batem la popo.
Nu face, II săm temperamental...
I-am dat la cap, I-am bulmădit
In cînd sălă lu la sfîrșit
Să-să facă testamentul.

Și i l-a scris Kinja
Mironosija.
L-a chiar depus la Tribunul
Halal!

Dar știi că lasă totul?
Netotul!
Nevestet... zăo, vă spun, parol
Să lăsară nici un pol
Măcar,
Măgar!

Dar lasă, că-i trag că chiloul,
Să ridă și Stambul!
Vă spun, dar să n-o spunești lui,
Căcă pierde gustul chiloulut.

Nevasta-l, Madame Ramolot
E-o doamnă fare come il faut.
Mi-a zis: Sarogiu, dă-l la cap.
De ce nevoie, chiar și-un hap,
Să scap.
De Ramolot, să răsușim
Să ne colorosim
De gînere te ieș
Să tot ce am îlt dea...

Așa o să și fac,
Numai că-i viu de hac!
Sarogiu

O SPOVEDANIE

Le propre de l'originalité, ce n'est pas la nouveauté, c'est la sincérité.

Th. Carlyle

Suntem în săptămâna mare, cind interesințul are datoria să spună tot ce are pe suflul duhovnicul; la rândul meu, voi face o spovedanie înaintea marelui public.

Vrei să citești, ceeaço chiar tu alăud în totdeauna? E nevoie — ne spune Carmen Sylva — că cineva să îndrăznească să ţi-o spună... Curajul faptelor moile l-am avut în totdeauna, chiar față de alții, cu atit mai mult decât voi avea față de mine însumă; aşa că n'au de ce să exiți să-mi spovedesc la mod public, un co care mi-așa do multă vreme susținut.

Mă înapoiasem în țară, fără ca să-mi fi putut completa, aşa cum domnul studiu din cauza blestemului în 1899. Închid aci un mic paranteză. E timpul cind mi-am făcut «datoria altă patrie». E ceea mai înfinită filă din carnetul vieții mele aceea epocă, scrisă numal cu lacrimi amare — filă care cuprinde totușt ceea mai seumpă lespuno pentru mine.

In sfîrșit, prin 1903 îmi făcău intrarea în viață publică.

Lumea gemea sub satrapia d-lui Văruș — era vorba care se colporta prin toate cafenelele. O fire entuziasă că a mea se putea aprinde foarte leșno și «incendiator» n'a lipit.

Manifestasem pînă atunci oare-care aptitudini de publicist prin diferite serieri cărora lo facuseră loc foile din Capitală.

Tină, ea să nu zice copil, neexperientat, condescendent și susceptibil mă văd de o dată obiectul unei atenții speciale din partea a o mulțime de persoane, care, îmi plăcea să le judec prea sus puse față do neînsemnată mea persoană.

Că să stea cu mine la o cafea, la un păhar de vin, fostul meu revizor școlar, sau un doctor, un colonel — vă rog, să judecați impresia momentului — era pentru mine, un simplu feitor de negustor fără pretenții, atunci o colosală ciște. Si cum puteam răspunde mai demult acelui delicate atenționu, de cît bătind în struna cărora, care deșteptau în mine — val, cu precugetare și tendențiositate — ambii pînă atunci adormito?

Așa am lăsat condeul, și eu toată căldura care mi-o da tinerețea, cu toată dezinteresarea care mi-o impunea firea, cu tot avintul care mi-dă mult-puțina cultură cit aveam am protestat contra satrapiei «pașii» de la Constanța.

Dar am fost exploatațat mai departe și buna mea voință în toate imprejurările, n-a cunoscut de cît marginile imposibilului.

E de prisos, cred, să spun că cu timpul dela incurajări platonice, acesti exploataitori, ea să nu zice corupțorii, trecuseră la pronisuri solemne, fără că să își trăs de limbă. Si aci invoc memoria și cuvintul de onoare al d-lui Parițo, dacă acest mizerabil Bănescu, în ajunul alegerii sale, în coda prefețorială dela Hotel Carol, nu i-a spus: Sarry, care nu a ajutat și neajută, trebuie să răsplăti; nite eū îl voi da o bursă dela comună și să-l fac și dă ceva de la judecă — la care d. Parițo a răspuns: și eū ţițu la dinsul foarte mult și el, adică subsemnatul, o stie...

A! ai umblat după căpătuială, nu se va zice poate. Dar cine o fățăriu, care să îndrăznească să susțină, că el lasă stomacul de o parte, cind ar fi vorba de un ideal? Înăi răspunde cu cuvintele lui Cambronne din Miserabilii lui Hugo.

Decepțiunile ce am avut de pînă urma misericordiilor mele le-or fi știind cîtori. Le-am răbdat toate și m'au resemnat. Cind însă, la un moment dat, în locul binelui pe care erau datori să mi-l facă, dîngiț au elutat să mă și lovească — și încă crud — atunci m'au răzut la o grea răspîntie. Simțeam nevoie de o mare reculegere și de o puternică forță morală ca să dău o luptă inversunată, și nu ștîd cum,

dar într-o zi mă decid să mă duc să bat la ușa omului, contra căruia mă agitașem, fără măcar să îl cunosc, pot zice, la față. Să îl incerc și pe asta, mi-am zis. Si m'au dus și am lîns pulpana pe care o scuipase. Da.

Nodeman! îmi va zice vre-un ipocrit își.

Nu voi invoca aci pe: perseverare diabolicum. De cît acel «demn» să ia piatra și să dea după mine...

Din prima zi m'au convins că am a face cu un om superior și cind, nu după multă vreme, am răzut ce va să zică un bărbat întreg la minte și la suflet, atunci micimea și ijealoșia acelora cărora le servisem de clegăte, înțău părții de două ori mai mari. Si am lăsat blita și am ieșit în stradă....

Nu curge — recunosc — do cît răutate și venin din condeul meu. E răutatea școală care am făcut-o cu acel mizerabil; e veninul care mi l'au îngrămat în suflet acel criminall. Si fac azi uz contra lor și de una și de alta, aşa cum dîngiț m'au invățat să fac pe vremuri.

Uite, așa se conrupsă tineretul!

Const. N. Sarry

Gătiți calea Domnului

In ploaia razelor senine,
Sub cerul cald al primăverii,
S'a zămislit din răsărituri
Nădejden dulce-a invieril.

Se'naltă valuri de mirezme
Spre cerul dățător de viață;
In dalbul răsărit de soare,
Se'nmărtătie profunda ceață.

Si'n așteptarea dulce, sfintă,
A Craiului nădejdil noastre,
Pădurea mbrănește haina-l verde
Si cîmpul briele-l albastre.

Poiana-l ninsă-n val de floare
Si 'n dalba ei adăpostire
Un flutur dragostea și-o spune,
Uimit de-atita strălucire.

S'un briu de flori e toată calea,
Pe care Craiul o să vină...
Iar din albastrul linpezimil
Coboară valuri de lumină.

Veni-vă El, Istorul păcăil,
S'alire vîforul de patimă,
Şn dragostea lui mare, sfintă
Să șteargă suferință lacrimi.

Si să ne adune 'n umbra dulce,
Si dătătoare de hodină,
Ce o vîrsă 'nlăterămata-l milă
Din marea dragostei senină.

Gătiți dar calea 'n briu de floare,
Cu vîl de lacrimi argintate.
Să vină 'n umbra vieții noastre
El, Craiul dragostei curate.

Dafin

Parnasul d-lui Tache Ionescu

Eu vreau săloc să-minte,
Că locul nu dă niente!
Al. Donici

Să începem chiar cu fabula cîltuii autor:
După ce Grecii părăsiseră cioplîții lor zel, Parnasul, ca ori-ce alt peleac de pămînt, căzuse pe parcela unui simplu muritor, care își și trimese — tot fabula spune — cîfi-va măgară la păzunat acolo. De unde pînă unde, urechiașii astă, că pe acel munte locuiesc pe vremuri muzele, și-și zic, că nu de geaba puleau și minați ei acolo, ci pe semne ca să-le înlocuiască. Si hotărăse pe dată să se pună și „iscodi cîntără”.

Iar cine n'are glas
Cum trebuș la măgară, usor de pe
Parnas!
Si-o dată lofi pornește așa
Strigare mare,

In cîstăpînul lor pînă la orice ribdare.

A poruncit cu ură,

Să'nechidă pe măgară de pe Parnas
la gură!

Si unde mai poate fi Parnasul Români, dacă nu la Constanța? Constanța: Metropola Dobrogei! Cel mai mare port al României la Mareea Neagră! Cea mai însemnată localitate balneară! Artera aortă a plăminilor României!...

I-a fost greu d-lui Tache Ionescu să găsească Parnasul, că-vorba fabulistului — măgară are el destui.

Si-a ales pe cel mai favorit, l'a luat de la oî, unde murea de foame i-a dat jos ramurul și l-a trimis la Constanța. Favoritul d-lui Tache Ionescu nu s'a mulțumit să rie singur, ci și-a mai luat și alți tororăși. Sunt doar, milioane de... fire de iarbă pe Parnas!

De aci încolo, fabula găsește și la noi confirmare.

Măgară — expresia e a fabulistului — d-lui Tache Ionescu, în special măgarul favorit, cum s'a răzut pe Parnas și a aflat că pînă atunci acel munte servise de locaș muzeelor, numai de cît s'a erijat în «muză» și luindu-și rolul în serios, s'a pus să „iscodească” cîte'n lună și'n soare...

Parnasul din mitologie a fost însă mai norocoș de cît Parnasul nostru.

Acolo stăpînul

a poruncit cu ură,
să'nechidă pe măgară de pe

Parnas la sură.

La noi însă, măgară și cu stăpîni la nu loc

— Si povestirea este perfect
de adevărată —

S'a pus cu dinandinsul ca să
ne deie gata.

Mitolog

Serviciul maritim român

Vom completa astăzi articolul din numărul nostru trecut, datorit d-lui Gh. Christodorescu, secretar al Camerei de comert, cu cifre, care vor face și mai evidentă reaua stare de luceruri de la S. M. R.

Linia occidentală

1900/901	excedent	lel 599.624,16
1901/902	idem	559.507,35
1902/903	idem	120.000,60
1903/904	idem	30.315,90
1904/905	deficit	281.992,75

Linia orientală

1900/901	deficit	lel 312.237,18
1901/902	idem	364.873,41
1902/903	idem	452.341,12
1903/904	idem	338.850,96
1904/905	idem	517.252,26

E de notat că în cheltuile nu sunt coprinse păata asigurările vaselor și nișii amortismentul, care încă se urcă la o sumă de peste 200 mil lei.

Se vede din tabelele date mai sus, că excedentele date de linia occidentală la început și cu care se acoperau într-o cîteva deficitelor de pe urmă linia orientală, nă mera descrezind de la suma de lel 599.624,16, cît dăduse în 1900/901, la 30.315 lei 90 bani în 1903/904, iar în anul următor 1904/905 nă se arată și la această linie nu deficit de aproape 300.000 lei.

Importanța acestui serviciu e una din rocișoare; ea însă nu poate fi invocată — după cum s'a făcut prin organul oficios *La Roumanie* — cînd vorba să se scuze sau să se justifice roadele proaste ale unei administrații nepriecinute. Am înțeles cîl mult să ne mulțumim de o cîm dată cu cîl de mic progres în mersul acestui important serviciu; dar ea să ajungi de la un excedent de peste o jumătate de milion, la un deficit de aproape trei sute mil de lei, aceasta e, credem, intolerabil.

Se impune, după cum conchidea și d. Christodorescu o îndrumare mai negustorească acestui serviciu, dacă nu vom ca pe vasele cumpărate cu banii românești să-și plimbe pe mări depărtate — tricolorul — alte națiuni!

s.

În jurul numirei d-lui Biciola

Ne-am făcut, în numărul precedent, ecoul doleanțelor exprimate de către o delegație de musulmani. În contra numirei d-lui Biciola, la a doua catedră de limba română, de la școala mahomedană.

Pe cîlăi perzistență cu care revisoratul școlar al judecătului nostru

Banca Populară Tudor Vladimirescu din comuna Chiragi

PLASA MANGALIA JUDEȚUL CONSTANȚA

SITUATIUNE SUMARĂ

Incheiată în seara zilei de 28 Februarie 1906

NUMIREA COMPTORILOR	SUME		SOLDURI	
	DEBIT	CREDIT	DEBITORE	CREDITORE
	Lei B.	Lei B.	Lei B.	Lei B.
Casa	11.508,68	11.801,75	393	
Imprumuturi	37.341,-	4.015,-	33.326,-	
Mobilier	351,40		351,40	
Salarii și řantenie	106,-		144,-	
Cheltuile generale	164,-	19,30	70	

pare că ține să impună la acest post pe numul institutor, e o urmare a unui conflict anterior dintre comitetul comunității musulmane și autoritatea noastră școlară.

In urma unor fapte petrecute la școală mahomedană din localitate revizoratul în baza unui raport motivat pe procesele verbale dresate de poliție, cere îndepărțarea directorului acelui școală.

Comitetul, care îndepărtașe printre hotărâre a să doț din profesori direct vinovați și a pedepsit cu reținere pe o lună a salariul lui pe director, vinovat indirect — s'a simțit jignit de intervenția inopportună a revizoratului și printre delegațiune a cerut Ministerul o anchetă, care să constată într-un mod exact și riguros faptele.

Un inspector, venit în localitate și anchetând în persoană a găsit pedepsitoare aplicate de comitetul comunității ca dreptă și în consecință intervenția revizorului școlar a rămas fără rezultat.

Acum, cu ocazia numirei co-urmează să se facă la vacanța creată prin nouă buget, revizoratul ține să-și afirme autoritatea, la care comitetul nu înțelege să cedeze.

Comitetul — și eu drept cuvint — să opunem categoric la numirea d-lui Baciola, pentru motivele arătate în numărul nostru precedent. Mai departe, comitetul susține numirea în acest post a unui tmăr autohton, care intrunește condițiunile cerute de lege și cunoaște și limba turcă, fără de care predarea limbii române devine iluzorie.

La rindul nostru, mai ales din această din urmă punct de vedere, și fără alte considerații, salutăm cu o deosebită satisfacție rezistența opusă de comitetul comunității musulmane, care manifestează astfel o veleitate și frumoasă și legală.

Plină cind noi, cără întru nimic nu suntem deosibit de Români, cătării obligațiunile, să suntem deapurarea înălăturăți cind e vorba să ne căpătăm un drept, și plină cind toti venoticii din lume — n'am avea nimic de zis dacă măcar ar fi Români adeverăți — în numele unui patriotism fals, să exploatez muneca și răbdarea noastră?

Felicităm din toată inimă comitetul comunității musulmane. El erau cel mai indicativ să dea semne vădite de conștiință cetățenească!

Prinim spre publicare următorul Apel către Scriitorii Români

Comitetul comunității musulmane, a decis înființarea unei biblioteci pe lingă școala mahomedană din acest oraș.

Pentru realizarea acestei frumoase idei se face un călduros apel către autorii Români, rugindu-i să ofere acestei prime biblioteci musulmane din apreciatele lor opere.

Prin această donație autorii Români vor contribui nu numai la formarea bibliotecel, dar vor da posibilitatea musulmanilor din Dobrogea să cunoască și să guste literatura Română.

POSTA REDACTIEI

D-lui B. Economu, Buceag. — Căinii latră... său cu alte cuvinte, poate lătră Pegas, care e un confrator de atât de tare și eu el implicit și eu care i-am dat ospitalitate — caravana trece!

Eșeu toatoacestea, nu m-am supărat, ba azi chiar mi pare bine că să oprit caravana un moment și pe lângă mine.

Era mal bine însă dacă se oprea mai dinainte. Dacă mi-ai să facă onoarea să-mi trimită mie spre publicare „pitorescul” d-tale, nu te ar mai fi luat la zor Pegas, care, ori ce-ai zice, are dreptate. Aș fi dat, de pildă, un picior „movilitel” din virful dealului, aș fi... În fine, acum e tîrziu.

Că să nu perd din consideraținea și prietenia ce-mi păstrează și pe care le prețuiesc foarte mult, te rog revino asupra articoului d-tale „Patimi”, scrie-l cu mai puțină patimă și trimite-mi-l din nou.

Plină atenție rămin cu dragoste, al d-tale.

C. N. S.

FOLOSITORUL

APARAT PENTRU MASINI DE TREERAT

CU DIPLOMA DE ONOARE DE LA EXPOZIȚIA AGRICOLA DIN SEGHEDIN 1899 SEPTEMBRIE

NOUA INVENTIUNE NEPREJUITA

INVENTATORUL E. BAJZATH

„Folositorul” este o inventiune nouă care după o practică de 80 de ani a fost inventat de prim mecanicul J. Bajzath. Această aparat prin avantajile lui este neprejuit pentru agricultor, și fiind că „Folositorul” este deja adoptat de mari proprietari de moșii în Ungaria și se comandă chiar pentru America, iar noi introducându-l în România după cum dovedesc certificatele marilor proprietari români și al Domeniului Coroanei de la Segheci, său dat recunoscere statisticătoare.

Cără agricultor să nu știe că cu batozale cum sunt construite pînă acum, este aproape imposibil să trezeră batozale unde și prin urmă la prima plecare sunt de multe ori împiedicați să continuă treeratul pînă ce suportul să fie uscat. Ca în „Folositorul” n’avem nici un obstacol nici la bucatele unde, dovedește certificatul oficial al stafionei Regald Ungară pentru încreșterea mașinelor agricole. Cu „Folositorul” putem trezera și slăbi cînd și apă și testă bagăți și ajună trezorul o jumătate și în spațiu cînd și în cazul acesta... cum, zice d-l profesor Talmayer... rezultatul a fost surprinzător de oare ce în spațiu și în spate nu e ramas nici un băb. Astfel se exprimă și D-nul Gothard de Hersey vestitul agrar și mare proprietar de moșii în Ungaria și adăuga că și la bucatele unde încreșterea mașină este și înțigă și din cauza aceasta nu trebuie să strimteam coșul, nu sfără să și nu răspagă boabele.

O mare importanță are „Folositorul” la mașinile vechi ale căror coșuri sunt deja uzate sau tocîte, de oare ce la astfel de mașini toba tirăște bucatele la podul coșului fără să frece boabele din spica. Și dacă îngrășăm coșul se înțelese să la nutrirea nepotriviță, păiele se, prețac într-o funie și mașina nu mai este în stare să lucere cu forță și munca va fi întreruptă.

Cu Folositorul se trezera și într-un perfect de bine tocindu-le păiele astfel că prin aceasta se înlesnește preparația lor pentru ţesut.

Că „Folositorul” este neprejuit și la batozale căror coșuri sunt noi, arată certificatul administrativ de domenii al d-lui Conte Stubenberg unde „Folositorul” a fost aplicat cu succes mare la o batoză al cărui coș a fost nou de tot.

Cumpărătorii Folositorului, pe lîngă multe avantajii, mai aș și un alt neprejuit avantajiu, în ce privește nutrimentul animalelor de muncă. Adică cu Folositorul, se treză și cocenii (știuleții) de porumb (păpușoi) și întrîndu-i bine și după asta punindu-i în stoguri (sire), înrelîși bine cu păie, se acresce și dău un nutriment excelent pentru iarnă.

Materialul și fabricația acestui aparat este un secret al inventatorului D-nul Bajzath, și este fabricat din etajul care cu toate că este indoibil, este său de tare, că mânincă și pila englezescă. Este compus din două bucate ca după 4 — 5 ani putem schimba marginile ca să dureze încă mai mulți ani.

Avind în vedere că cu acest aparat nostru putem înțărni bucatele uscate ca și ude la fel fără nici o greutate, — că „Folositorul” cu sfărșitul băbeli și ce este principal lucru nu lasă să scape nici un spic netrasat nimic și, de oare ce prin șirurile de dinți care sunt nepotriviță așezat vor fi la dreapta și la stînga amintite, și astfel în orice caz bine frecate — aduce un mare folos agricultorilor și prin urmă costul lui se răspândește într-un sezon de trezat de mai multe ori — cum zice singurul D-nul de Hersey.

Prețul unei garnitură cu surupuri și plăci complete este de lei 150 contra un acont de 20 la sută din preț și restul ramburs, franco fabrica Ungaria, — iar la comande de 3 garnituri oferim un rabat de 10 la sută din costul unei garnituri.

Notă: La comandă se arată ori sistemul batoziei și căi cal putere are, sau lățimea coșului.

NB Montarcă. — Aparatul nostru se montează și desmontează toate bine și repede. Coșul trebuie lăsat jos. Astfel având un loc destul de mare între toba și coș, mecanicul aflindu-se pe scutatorul de paie așază „Folositorul” în lungimea șinei, dar cu dinți mai mic vis-a-vis de învirtenie tobei și l’intăreste cu pinile la coș.

La trezorat. — Dacă bucatele sunt uscate „Folositorul” este lăsat mai departe iar bucatele ude mai apropiat de toba după aprecierea unui bun mecanic. Și înțărind că „Folositorul” se treză și într-un perfect de bine tocindu-le păiele astfel că prin asta înlesnește variația lor pentru ţesut, deschiderea adică gura tobii poate să fie său închisă, ca toba aproape să astingă dinții Folositor.

EXTRACT

Din „Kotelek” (Vatra comună) Ziariu societății agricole al marilor proprietari din Budapesta al cărei președinte este contele AUREL de DESSEWFFY.

COCENII DE PORUMB — COCONUTI — NUCURI

„Cocenii de porumb întrebuintați pentru hrana vitelor cornute întregi său tocași nu vor putea avea avantajul să fi consumați din cauza părților fibroase care în timpuri bune devin prea leninoși, astfel că vitela îl prăpădește mai mult de cît mânincă.

Aparatul „Folositorul” inventat de mecanicul Bajzath, care se adoptează sub toba batozelor de trezat, prin care se împiedică risipirea boabelor în paie sau pleură, fie chiar grîul umed sau pătit și să nu sfărâme boabele, — să întrebuită cu un succес deosebit și la prepararea cocenilor de porumb ca nutră pentru vite.

Cu acest aparat cocenii de porumb în loc ca să fie tocași în bucatele, sunt tăiați în fîșă în forma păielor și finul, care se aşeză apoi în sîre și se acoperă cu un strat de paie spro și apărat contra intemperiilor și astfel așezat sucul cocenilor începe în gîrd să fermenteze ceia-ce îl face puțin cam aerisori, și vitela îl mânincă cu mare postă.

Procedeu este exact același, ca și la grîu cind se treză.

Nutrătul de coconii astfel preparat în criza agricolă este neprejuit și chiar cind anul agricol este abondent acest nutrăt răverge ea rezervă.

Reprezentanțe pentru judecăt. Comitatul judecăt. C. N. M. M. M.

COFETARIA FURNICA

RETEA DE POSTELE NATIONALE

CONSTANȚA — STRADA CAROL No 144 — CONSTANȚA

De sărbătorile Paștelui ori-cine se poate aprovisiona cu cel mai bun!

Cocenaci, Cornuri cu Nucă și Mac, Cuglufi și Pasci Moldovenesci

OUA DE CHOCOLATA SI MATASE

Toate foarte frumoase și conținind 30 la sută bonuri ce dă gratis norocoșilor —

DIFERITE ARTICOLE DIN COFETARIE

Champagne effervescent și buna

Patiserie, Bombonarie, Chocolată din diferite Fabrici.

Cacao, fruits-confits și tot ce aparține de cofetărie.

Prinse și execută la timp comenzile pentru Logodne, Nunți, Botzuri etc. Prețuri estime și lueră ocurat.

D. T. DABO

SOCIETATEA "AJUTORUL"

Prin din partea unui membru al societății Românilor-Macedoneni și Albanezi de cultură și bine-facere "Ajutorul" spre publicare următoarele:

Rivind a ne cultiva generația tineră, care se ocupă cu comerțul sănătății noastre, prin fondare de școli pentru adulți; doritor de a ne ajuta pe consingenii nostri atât moralmente, cit și materialmente, de cîte ori vor veni a se stabili în Dobrogea; dorind ca pe viitor să nu fim confundăți cu elementele străine națiunii române, ci spre a ne bucura cu timpul de exercitarea unor drepturi acordate de legile lor încreșteni, astfel ca elementul romano-albanez să fie tare din toate penetele de vedere, precumpanind pe cel străin; ne-am constituit, mai mulți proprietari și comercianți din Constanța, în ziua de 16 Noembrie 1897, într-o societate de cultură și bine-facere sub denumirea "Ajutorul".

Fiecare din aderenți pătruns de nevoie unei asemenea societăți și-a dat bucuros obolul, așa că, pe cît ștîu societatea ar trebui să dispună de un fond de peste șapte mil de lei.

Zilele acestea am văzut circulația din mișă în mină o listă de subscrise, în cap cu următorul apel: «Societatea de bine-facere "Ajutorul", ne putind ajuta cu o sumă oarecare pe arominul Gheorghe Stolca, din comuna Gopești, care e lipsit cu desăvîrșire de mijloace și voește să plece cu femeea sa la Cimpulung, considerind că suntem în jurul sfintelor sărbători, facem un apel tuturor cetățenilor constanteni, rugându-i să contribue fiecare cu cît îl va lăsa înăma lui; acest fapt creștinesc.

Mal mare rușine nici că se poate! Sunt șapte ani de cînd d. Dabo, înconjurat de o șlefuhă, a pus mină pe această societate, refuzând a da vre o societate și administrația sa pe o moșie proprie.

Știu că în Decembrie 1904 citeva zeci de membri, printre care figurau nume ca: Petru Vulcan, M. Cotta, V. Petru, Anton Radu, Frații Zamfirescu, au pus pieciul în prag și au cerut d-lui Dabo, ca conform statutelor, să convoace o adunare generală și să expună situația societății. Lecurile s-au temporizat, fară ca să intervină vre-o schimbare în mersul societății.

Era o chestiune de demnitate pentru acești oameni să duce la un capăt acțiunea întreprinsă, căci nu-ar fi sentit astăzi de rușinea ea pentru o sumă inizeabilă, de care la un moment dat a avut nevoie un membru al coloniei noastre, să intindem talerul la toți trecătorii.

De aici, încolo intervine rolul nostru de ziaristi și să se poată face domnul care a cerut mijlocirea noastră, că cum și-a ne face datoria.

Întrebări far' de Răspuns!

Ne permitem a pune d-lui dr. Achile Zissu următoarea întrebare:

E adevarat că zilele din urmă un client a făcut apel la cunoștințele d-sale medicale, plătindu-i eu zece lei consultație și după trei zile din nou a luat acasă spre a-l da tot zece lei, pentru o două consultăție?

Că d. dr. Zissu n-a observat că acel galantom client era mai sănătos și că dînsul acesta nu ne surprinde; că așa numai faptul, cum d-rul nu a părut suspectă această pasare rara care venia să-l consulte ca doctor!

N-o să avind acel bolnav-sănătos re-o casă sănătoasă-bolnavă și susă dărâmără?

Intrebăm pe d. sef al gunoaierelor Jefu Primărie, dacă nu inseamnă să impingă persecuția prea departe, cind u trimite să ridice gunoaiele de la redacția noastră?

Noi suntem impuși cu dări pentru

acești servicii și căruțele români sunt date de să vie să ridice gunoaiele cu riscul chiar de a duce cîte odată cu ele la groapă și vrăju cap de edil, aruncat din redacția noastră.

Suntem rugați a întreba pe d. Primar să ne spună, care e beneficiul net de pe armă balansul dat sub patronajul d-sale, de către clubul meseriașilor din localitate — bal punctu care s-a oferit și d-sa să desface bilete. Comitetul clubului nu poate stabili beneficiul net, fără că îl lipsească elementele toate.

O SCRISOARE

Intr-un număr trecut al unei gazete locale îmi luasem îndrăsneala să rog pe stăpnișire ca să dea în primire păminturile ce s-au ordonat încă din 1904 insurăților și fililor de vite ani. Dar pe seama că grăbiten într-un cîs rău, nimic n'a plecat urechea la păsul nostru. Fiindcă zăd zilnic cum românul dă îndărăta ca rău, vînăraji cu rugămintea ca să se indure că mari de la stăpnișire și să dea păminturile în primire. N'ajunge oare doar anii de așteptare? N'ajunge oare de cînd se chinuște pe aci atîta lume? Sunt slugi pe pămînt și în țără românească. Sunt slugi din pînă la lipsă din pînă că n'au ce mincă. Ni se sfîșo înimă de durere. Ni se sfîșo că rugăciunile noastre cunînți și cuvinicioase nu sunt auseitate. Ne doare sufletul pentru că ei mari la toate se gîndesc dar ea să dea și țărănimile ce i se cuvinde nu se gîndesc nimic. La oraș clădiți palate, dar știi voi ce e la sate? Dumnezeu să înverz nicească și să-i horocească pe cei care or pleaca urechea la păsul nostru.

Vasile din Vaslui

Improprietăria veteraniilor în Dobrogea

In conformitate cu legă pentru improprietărea veteranilor în Dobrogea din 2 Aprilie 1903, ministerul de domenii a improprietării atîntă în acest an și în anul 1904 și 1905, în provinția noastră transdunărește un număr total de 4500 veterani.

Nume o mică parte din aceștia s-au dus însă în Dobrogea și s-au stabilit pe locurile ce li s-au dat.

Cea mai mare parte s-a reîntors în satele lor de origine, rămînd a se stabili pe noile proprietăți ce-va mai trîzău.

Pentru a regula odată pentru totdeauna situația acestora ministerul de domenii a trimis un ordin circular tuturor prefectilor de județe prin care i roagă ca prin publicațiamile cele mai întîinse să pună în vedere veteranilor aflați în această categorie că trebuie ca neapărat pînă la 15 Aprilie a. e să plece în Dobrogea, în satele de care în locurile ce li s-au dat împreună cu întreaga lor familie și gospodăria lor și să înceapă din timp ei însîși și familiile lor cultura pămîntului.

Toți veteranii care pînă la această dată nu se vor stabili în Dobrogea, în condițiile fixate de minister și menționate de noi mai sus, vor fi depoziția, iar locurile lor vor fi acordate altor veterani, conform articolului 11 din regulamentul pentru aplicarea legii din 1903, publicat în *Monitorul Oficial* No. 141 din 30 Septembrie 1905.

Veteranii care se vor stabili definitiv în Dobrogea, vor fi înzestrăți cu unele și vite de muncă conform legii și dispozițiunilor ministrăriei, imediat, ce se va constata aceasta.

In ceea ce privește casele de locuință ce trebuie să li se construiască tot în conformitate cu legea pentru improprietărea veteranilor în Dobrogea, ministerul a comunicat prefectilor că s-au luat măsuri și sărnicie măsuri ca neapărat în campania anului acesta să li se construiască locuințe tuturor veteranilor care se vor găsi stabiliți la pămînturi.

Administrația domeniilor statului prin prefecturi va acorda veteranilor bilete de liberă călătorie pe C. F. R. și pe vaporarele N. F. R.

INFORMAȚIUNI

In vederea Sl. Sărbători, numărul de față apare în șase pagini și ilustrat. Numărul viitor va apărea după Sărbători.

Cu o complecție a studiului nostru asupra proprietății rurale din Dobrogea, publicăm în început de astăzi o altă lucrare referitoare la legislația noastră asupra proprietății din imperiul otoman.

Cum cheamă și în cîinele zilei și în acest scop sună și institutul o comisie compusă din d-nii Dissecen și Lazatory, care să trateze în redevene unei soluții asupra pămînturilor în litigiu dintre noi și Poartă, găsim că studiul ce publicăm e de un interes nelăgăduil.

Lucrarea aceasta e unică în felul ei.

Studentimia universitară din București, la care s'a asociat și cea din Iași, neobținând satisfacția cerută pentru locurile și rămînile ce a avut să suferă în noaptea de 13 Martie, a declarat grevă și a delegat o comisie compusă din studentii Filoți și Frolo, să neargă la Lugano și să comunică M. Sale cele întiplate.

Pe semne că și prea Ingăduitorul ministru de interne i s'a urit cu inopportune vizite ale primarului nostru, așa că a fost sălit să-l comunice că să înainteze prin Prefectură budgetele.

Pellivanul primar însă, imediat după primirea ordinului a și plecat la București, ca să poată la un moment preteaza că ordinul notificat a sosit în urma plecării sale.

Nu crede d. Băneșeu că pune prea des în practică zicătoarea: olfaziună rămînă prăzuină?

Bibliografie. — Am primit la redacție o nouă lucrare datorită d-lui G. Christodorescu, activul secretar al Camerei noastre de comerț, de astă-dată în colaborare cu d. Chr. Stăjocovici, secretarul Camerei de comerț din București.

Broșura tratează anul 1905 din punctul de vedere economic și finanțiar. D. Christodorescu ca și d. Stăjocovici sunt nume cunoscute, ca să mai înzistăm asupra importanței operelor lor.

Recomandăm cu căldură căitorilor noștri această lucrare, al cărei cost e de u. leu, cinci-zeci bani.

Față că multe și felurile serbare date de clubul meseriașilor din localitate, pentru înființarea unei școli de adulți — școală care n'a văzut pînă acum nici măcar un început de ființă — ne credem îndreptățiti, în numele publicului care a contribuit cu obolul lui la crearea acestui fond cu destinație anumită, să întrebăm pe comitetul numitului club, care îl e gîndul?

Așteptăm o comunicare pe ort-ceale.

In locul d-lui Al. Petrescu, easier la tîrgul de vite de la Anadalechioi a fost numit fostul easier, d. Theodoreescu.

D. Petrescu a trecut comisar sanitar al orașului.

Atragem atenția cultivatorilor de pămînt din județ asupra anunțului referitor la aparatul *"Folositor"*, care a fost introdus pe toate domeniile Coroanei și pe moșile celor mai mari proprietari din țară.

Dăm cîteva nume: Prințipele Barbu Știrbei Pr. Brancovan, General Argentoianu, Ferma Statului Studina, Dr. Butărescu, Antrepriza domeniului Brailei, Pascal-Botogăni, S. Meyer-Birlad, Fr. König-Vaslui, Goblescu-Craiova și alții și alții.

Într-o oră informații a se adresa direcționel ziarului.

Mările comerciant și filantrop din localitate Al. Logaridi, a arut să sufere o grea lovitură prin moarte părintelui său. Luăm o rîe parte la durerea distinsului nostru concelăorean.

Direcția ziarului

urează căitorilor să

sărbători fericite.

Nu pentru prima oară ne facem ecoul plingerilor ce ne vine de la mulți invățători din județ, cari suferă de pe urmă neplătită la timp a modestelor lor salariale. Sună foarte mulți între ei așezăți prin sate, în care trebuie să sărăcescă absolut izolați și unde sără banu'n mină sunt condamnați să moară literalmente de foame.

Dacă am adăuga la aceasta și poziția materială precară a unei bune părți dintre el, nu e om care să nu va-lă greșeala și nedreptatea.

Măcar acum, în ajunul Sărbătorilor, ar trebui să se arate mai multă omenie, față de aceste elemente foarte greuincioase.

D-nii restauratori sunt avizați ca pentru sezon se închiriază la Constanța, spre a servi de restaurant salona marei Hotel Metropol, grădina hotelului Panion și terasa hotelului Terassă.

Posiția terasei pe malul mării, în centrul orașului, e cunoscută tuturor care au vizitat Constanța.

Salonul Hotelului Metropol intrat sub o nouă direcție a fost lăsat să fie reparat și amenajat din nou.

Grădina hotelului Panion a fost de asemenea într-un mod special reparată.

Pentru orice informații a se adresa d-lui Mișu Georgeșcu, hotel Metropol.

D. Al. Petreni a fost numit secretar al Primăriei de Hirsova. Numele d-lui Petreni e dintre cele mai nimerite.

Ni se reclamă de la Sarat că un oarecare domn Giorgescu a incasat dela d-nii Petre Topoleanu, C. Sotiriu Bic Silivestru, Ioan R. Brașoveanu, Xenofont Sterea, cu recipisul No. 5887, 5888, 5889, 5890 și 5891, abonamentul pentru ziarul *Tara*, fară ca să se îndrigea pînă astăzi foia.

Atragem atenția confratului bucurăștean.

Cu începere de Duminica Paștelui, d. Const. Radovici cunoște prea bine Constantenii — Secondat de o trupă aleasă, va da o serie de zeci de reprezentanți, începînd cu *"Mama Soare"* ideala!

Afișe speciale vor anunța reprezentanții.

Regina Hotel, care a fost reconstruit a fost arănat d-lui M. Schwartz vechiul antreprenor de hoteluri și urmează să fie pus în curînd la dispoziția publicului.

Cofetăria Modernă din piața Independenței, urmează a fi redeschisă zilele acestea. D. C. Popescu, mare comerciant și ajutor de primar din Giurgiu, și-a propus să pună la dispoziția constantenilor un local, care să corespundă tuturor cerințelor.

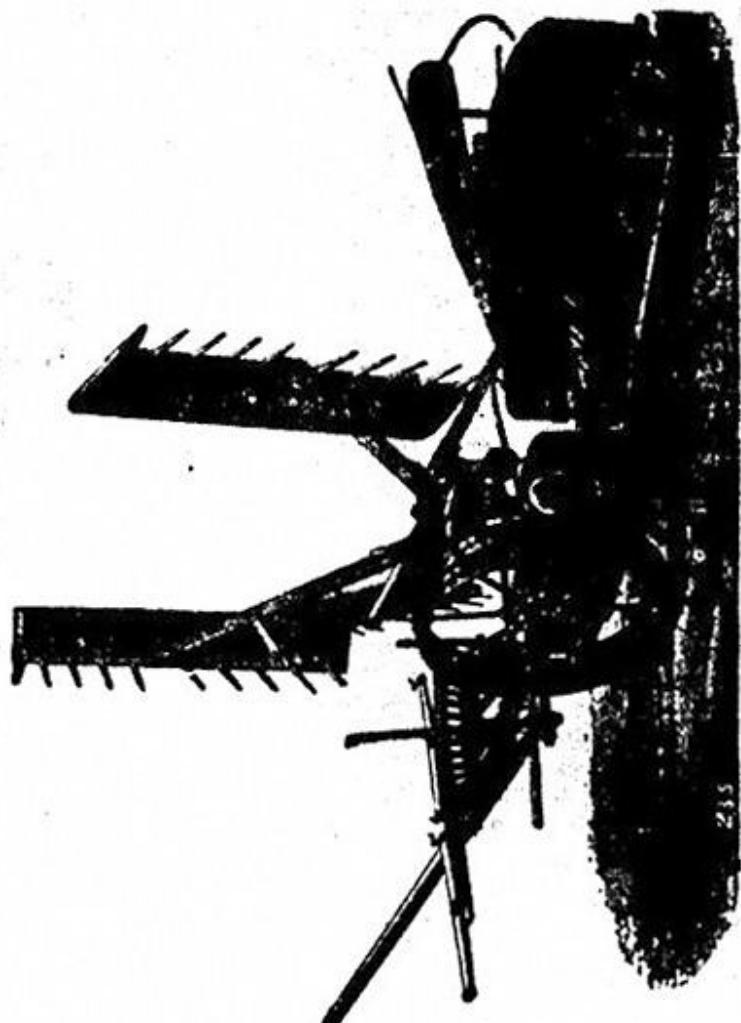
D. Vlădescu-Olt fost administrator al domeniilor Statului din Dobrogea, e pe cale de a face un început foarte salutar în ceea ce privește proprietatea rurală din provincia noastră.

Seasprezece proprietari mici dela Tuzla, constituîti în obiect sătească, prin intervenirea d-sale, urmează să cumpere moșia succesorilor Movilă, în întindere de peste 400 hectare, cu ajutorul Creditului Fonciar Rural.

Condițiile, fără ca să intrăm în detaliu, putem spune că sunt dintre cele mai iesnicioase și, după cum ne-a afirmat d. Vlădescu, d-sa nu se va urmări nuanță la acest început.

Se caută Un bun logofăt și un fierar potrivit pentru o moșie. A se adresa la redacția ziarului.

**Tot felul de Mașini Agricole
RENOMITELE MASINI de SECERAT „ALBION”**
Sezon 905. Perfectionat.

TOT FELUL DE REZERVE pentru Secerătoare de ori-ce sistem
Atelier de Reparatiuni cu aburi

Casa de Mode, Rochi & Confezioni
DE DAME, D-SOARE SI COPII
D-ra Lenny Davidescu
CONSTANTA
Piața Independenței No. 54.

Cu începere de la 1 Februarie a.c., va înființa pe lîngă *Atelierul de Crotitorie* și un curs practic în arta de a croi și couac după metoda franceză a D-nei Alice Guérre din Paris. *Friulite, Macram și Turcan*, absolute necesare unei D-ne și D-soare; în seură timp ori-cine va putea să și confectioneze, bluze, matineuri, Jupe etc.

Inserierile se incep chiar de acum cu o plată ce se poate de modesta, orele de lucru vor fi Marțea, Joia și Sâmbătă de la 2-5 p.m.

Se primesc din provincie și elevi interne.

Acest curs se înființează pentru bările publice, se speră deci că va fi incurajat.

**MAGAZINUL cu COLONIALE
și DELICATESE**
XENOFON TEODOR
în fața PRIMARIZI

Oferă articole din bogatul sau assortiment.

Magazinul a tipărit și un preț curenț al mărfurilor, cu prețuri fixe și foarte convenabile, desfășând astfel ori-ce concurență.

LA BERARIA GAMBRINUS
se serveste
Cea mai excelentă BERE

**Deposit de cherestea
Albert Theiler**

Depositul este bine asortat cu lemnărie de construcție.

Specialitate în timplărie și dușumile useate.

Efectuare promptă de tot felul de comenzi speciale în brad și stejar, recastrat și cioplit.

INSTITUTUL „MIRCEA-VODĂ”
Fondat în anul 1901

CURS PRIMAR, LICEAL și COMERCIAL

Director, VIRGIL ANDREESCU

Reputația institutului „Mircea-Vodă”, este stabilită. Nu s-a crățat nimic pentru ca școala să fie printre cele mai bune. Rezultatul examenilor anuale a arătat că în școala aceasta se muncește cu sîrguință.

Profesori impuși și neobosiți, și-au dat obolul cu dragoste și desinteres, pentru reușita institutului.

Anul acesta s'a mai alipit pe lîngă institut și

UN INTERNAT DE FAMILIE

unde copiii de toate vîrstele, în schimbul unei modeste plăti, sunt îngrijiti părintește, dându-li-se și meditațiuni de trebuitoare.

De vinzare case și terenuri la Te Kirghiol.
A se adresa Direcției ziarului.

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța

**DROGUERIA MEDICINALA
ALEX. I. HELDENBUSCH**
CONSTANTA

Strada CAROL (Sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:

Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonia străină, apă de Colonia cu kilogramu; articole de toaletă, pudre, Paste de dinți, Perit de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, săpunuri detoale străine calitățile cele mai alese; articole de cauciuc, irrigatoare, articole de bae; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu miroslorile cele mai moderne; articole de panăament. Vată calitate superioară, Untura de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate; Vaselină, Benzină Glicerină, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antisепtic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru par toate eulorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de bae și maximale, lacuri, vopsea pentru dușurile ecară pentru fapete etc. etc.

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vînde înren pentru a vînde mult.

Cremă de Dinți Anatherin. — D-r POP

Din cauza dinților stricăți se pot ivi complicații nervoase și sfără d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infecții ale organismului chiar cu sfârșit mortal. După observaționi s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricăți, între care sunt mulți ai căror dinți seamănă cu niște ruine, gingiile umflate și lânsa sangerândă sau acoperite cu fistole, din careiese o materie care deje la distanță răspândește un miros nepășănt, lucru în general produs de prin necurățenia dinților și prin întrebunținarea de dentifrice improprii. După opiniile celebrulaor medicale, Pastele de dinți care conțin acei baze și care în general fac spumă abundentă, provoacă distrugerea smântâlnii dinților care e incepătul stricării lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că crema de dinți Anatherin D-r Pop în tuburi, e o preparație cu total neutru, curată și întregiu dinții fără să atâțea preservativul contra infecțiilor.

Prețul unui tub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogeria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

„LA OVIDIU”
Piața Independenței nr. 22

D. GH. DESPINACHIS

Nou magazin cu Coloniale, Delicatese și Comestibile
(Fost P. ASTRAS)

Băuturi spirtoase străine indigene

MARE DEPOU DE VINURI

Specialitate în ulei-de-lemnuri Franceze și Grecești

Diferite articole coloniale orientale

APERITIVE - TRUFANDALE

Prefuri mai cîtin ca ori unde

Serviciul prompt și foarte conștiincios

Târguile se expediază la Domiciliu

FRUMUSETEA

și dispariținea completă a oricărui afecțiune a pielii precum: puncte negre, roșiașă sefet, coșuri, pistruie etc., nu se poate obține de către prin întrebunținarea zilnică a renumitului

Sapon de Lapte de Crin

Marea fabrică un „Cal de Lemn” a lui Bergmann & Co. Radebeul-Dresden

Prețul Lei 1-50 Bucata

Depozit la: L. & I. Lascărides și la Drogeria Medicinală Alex. I. Heldenbusch Constanța.

Marele Hotel „Metropol”

St. ELENA No. 10, lîngă OVIDIU

Intrat exlusiv sub direcțunea d-lui Mișu Georgescu și înzestrat cu tot mobilierul nou, cu sobe de teracotă — SOBE CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALITATE — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce timp din zi sau noapte.

Urmele vechei administrații «Gherachi» sunt storse cu desăvîrșire.

Se dau camere și cu luna.

Prețuri modeste.

De vinzare o perche de case cumă multe incăperi și curte mare, pe strada Carol, în fața grădinii publice.

Ori-ce referințe Direcției ziarului

Virgil Mormoceanu
AVOCAT

Strada Traian No. 27 — Constanța